

Conselleria de Sanitat

DECRET 72/2011, de 10 de juny, del Consell, pel qual es crea el Sistema d'Informació en Seguretat Alimentària de la Comunitat Valenciana. [2011/6836]

PREÀMBUL

El dret a la protecció de la salut dels ciutadans que consagren els articles 43 i 51 de la Constitució Espanyola imposa als poders públics el deure de tutelar i organitzar la salut pública i garantir la defensa dels consumidors i usuaris, a través de mesures preventives i procediments eficaços. Este mandat constitucional ha sigut arreplegat per la Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat, que, en l'article 18.10, imposa a les administracions públiques el control sanitari i la prevenció dels riscos per a la salut derivats dels productes alimentaris.

L'actuació pública en matèria de seguretat alimentària apareix com una condició imprescindible per a donar ple compliment al mandat constitucional de protecció de la salut, a través d'un nivell de seguretat elevat i un control públic eficaç, sempre garantint la comercialització d'aliments segurs, sans i adequats per al consum. Així mateix, el títol V de la Llei 4/2005, de 17 de juny, de la Generalitat, de Salut Pública de la Comunitat Valenciana, dedicat íntegrament a la seguretat alimentària, regula el Pla de Seguretat Alimentària de la Comunitat Valenciana i va crear l'Agència Valenciana de Seguretat Alimentària, amb l'objectiu de reforçar l'estructura que sustenta el pla esmentat.

Els elements essencials de l'anàlisi de riscos per a la seguretat alimentària són la recopilació de dades, l'anàlisi d'informació i l'assessorament científic, i resulta d'especial importància per a la detecció de perills potencials en l'alimentació animal i humana. És evident que els riscos en seguretat alimentària poden reduir-se si els perills alimentaris són detectats en una etapa incipient i si una adequada informació és intercanviada entre les parts implicades en el manteniment de la seguretat alimentària.

L'anàlisi correcta de les dades facilitarà l'estudi de l'evolució dels perills alimentaris coneguts i la detecció dels nous perills, de manera que possibilitarà una millor definició de la política de seguretat alimentària i en facilitarà l'adaptació, arribat el cas.

Les fonts principals d'informació són les xarxes de supervisió i vigilància de la salut pública, els plans de vigilància de les zoonosis i els residus, els sistemes d'alerta ràpida i els sistemes d'informació en el sector agrari, així com les activitats d'investigació i les xarxes d'investigació associades. Per a això ha d'estar garantida la coordinació de les diferents fonts d'informació. La integració dels sistemes de recopilació de dades i anàlisi dels mateixos sistemes han de ser els dos principis rectoros en esta àrea, a fi d'aprofitar al màxim els sistemes existents de recollida de dades. La Comunitat Valenciana necessita un sistema d'informació complet i eficaç en el qual s'integren totes les fonts d'informació mencionades.

El Sistema d'Informació en Seguretat Alimentària es configura com un element fonamental del Pla de Seguretat Alimentària de la Comunitat Valenciana, basat en un plantejament global i integrat al llarg de tota la cadena alimentària, des de la producció primària fins a la posada a disposició del consumidor del producte alimentari, i en tots els sectors de l'alimentació.

El sistema d'informació pretén ser una ferramenta eficaç posada al servici de les administracions competents per a l'avaluació i l'anàlisi dels perills i riscos associats a la cadena alimentària, que permeta la seua prevenció, detecció i reducció, i així mateix possibilita l'adequada gestió dels programes de control i les situacions de crisi. Així mateix, incorporarà un enfocament holístic respecte als possibles riscos emergents, tenint en compte els factors interns o externs a la cadena alimentària (tecnologia, medi ambient, pautes, hàbits socials, etc.) que puguen directament o indirectament influir en l'aparició o desenvolupament de nous perills alimentaris.

L'experiència acumulada des de l'aprovació del pla, així com els canvis substancials incorporats en la legislació alimentària europea en relació amb la seguretat alimentària i l'aprovació de la Llei de Salut Pública de la Comunitat Valenciana, fan necessari que s'impulsen un

Conselleria de Sanidad

DECRETO 72/2011, de 10 de junio, del Consell, por el que se crea el Sistema de Información en Seguridad Alimentaria de la Comunitat Valenciana. [2011/6836]

PREÁMBULO

El derecho a la protección de la salud de los ciudadanos que consagran los artículos 43 y 51 de la Constitución Española impone a los poderes públicos el deber de tutelar y organizar la salud pública y garantizar la defensa de los consumidores y usuarios, a través de medidas preventivas y procedimientos eficaces. Este mandato constitucional ha sido recogido por la Ley 14/1986, de 25 de abril, General de Sanidad, que, en el artículo 18.10, impone a las Administraciones Públicas el control sanitario y la prevención de los riesgos para la salud derivados de los productos alimentarios.

La actuación pública en materia de seguridad alimentaria aparece como una condición imprescindible para dar pleno cumplimiento al mandato constitucional de protección de la salud, a través de un elevado nivel de seguridad y un control público eficaz, garantizando la comercialización de alimentos seguros, sanos y adecuados para el consumo. Asimismo, la Ley 4/2005, de 17 de junio, de la Generalitat, de Salud Pública de la Comunitat Valenciana, en su título V, dedicado íntegramente a la seguridad alimentaria, regula el Plan de Seguridad Alimentaria de la Comunitat Valenciana y creó la Agencia Valenciana de Seguridad Alimentaria, con el objetivo de reforzar la estructura que sustenta el citado plan.

Los elementos esenciales del análisis de riesgos para la seguridad alimentaria son la recopilación de datos, el análisis de información y el asesoramiento científico, resultando de especial importancia para la detección de peligros potenciales en la alimentación animal y humana. Es evidente que los riesgos en seguridad alimentaria pueden reducirse si los peligros alimentarios son detectados en una etapa incipiente y si una adecuada información es intercambiada entre las partes implicadas en el mantenimiento de la seguridad alimentaria.

El correcto análisis de los datos facilitará el estudio de la evolución de los peligros alimentarios conocidos y la detección de los nuevos peligros, de manera que posibilitará una mejor definición de la política de seguridad alimentaria y facilitará su adaptación, llegado el caso.

Las fuentes principales de información son las redes de supervisión y vigilancia de la salud pública, los planes de vigilancia de las zoonosis y los residuos, los sistemas de alerta rápida y los sistemas de información en el sector agrario, así como las actividades de investigación y las redes de investigación asociadas. Para ello debe estar garantizada la coordinación de las diferentes fuentes de información. La integración de los sistemas de recopilación de datos y análisis de los mismos deberán ser los dos principios rectoros en esta área, a fin de aprovechar al máximo los sistemas existentes de recogida de datos. La Comunitat Valenciana precisa de un sistema de información completo y eficaz en el que se integren todas las fuentes de información mencionadas.

El Sistema de Información en Seguridad Alimentaria se configura como un elemento fundamental del Plan de Seguridad Alimentaria de la Comunitat Valenciana, basado en un planteamiento global e integrado a lo largo de toda la cadena alimentaria, desde la producción primaria hasta la puesta a disposición del consumidor del producto alimenticio, y en todos los sectores de la alimentación.

El Sistema de Información pretende ser una herramienta eficaz puesta al servicio de las Administraciones competentes para la evaluación y el análisis de los peligros y riesgos asociados a la cadena alimentaria, que permita su prevención, detección y reducción, y asimismo posibilite la adecuada gestión de los programas de control y las situaciones de crisis. Así mismo, incorporará un enfoque holístico respecto a los posibles riesgos emergentes, teniendo en cuenta los factores internos o externos a la cadena alimentaria (tecnología, medio ambiente, pautas, hábitos sociales, etc.) que puedan directa o indirectamente influir en la aparición o desarrollo de nuevos peligros alimentarios.

La experiencia acumulada desde la aprobación del Plan, así como los cambios sustanciales incorporados en la legislación alimentaria europea en relación con la seguridad alimentaria y la aprobación de la Ley de Salud Pública de la Comunitat Valenciana, hacen necesario que

conjunt d'actuacions tendents a millorar la gestió i integració de la informació generada en tots els àmbits en matèria de seguretat alimentària.

Fent ús de les competències conferides, a proposta del conseller de Sanitat, conforme amb el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana i amb la deliberació prèvia del Consell, en la reunió del dia 10 de juny de 2011,

DECRETE

Article 1. Objecte

Este decret té com a objecte la creació i el manteniment d'un sistema d'informació en seguretat alimentària capaç d'identificar els principals riscos alimentaris que puguen ocasionar problemes de salut per a la població i propiciar-ne una gestió eficaç.

Article 2. Àmbit d'aplicació

Este decret és d'aplicació en totes les etapes de la cadena alimentària, inclosa la producció primària, la transformació i la comercialització dels aliments.

Article 3. Definició i objectius

1. Es defineix com a Sistema d'Informació en Seguretat Alimentària, d'ara en avant SISA, el conjunt de procediments, sistemes, protocols, instruments i recursos que permeten, a través de l'avaluació continuada de les dades generades en diversos àmbits de la cadena alimentària, la valoració de l'impacte dels riscos alimentaris sobre la salut humana i que possibiliten l'adopció de mesures conduents a minimitzar-los o eliminar-los.

2. La seua finalitat és proporcionar la informació precisa que possibilita l'avaluació del risc, la presa de decisions en la gestió del risc alimentari, la planificació estratègica i la comunicació interactiva entre els agents implicats. Amb este fi, el SISA persegueix els objectius següents:

- a) Identificar els perills associats directament o indirectament amb la cadena alimentària.
- b) Avaluar els riscos derivats del consum d'aliments.
- c) Propiciar mecanismes eficaços de detecció i resposta ràpida enfront dels riscos alimentaris, inclosos els riscos emergents.
- d) Identificar prioritats en la gestió del risc alimentari.
- e) Aportar la informació necessària per a millorar la planificació, gestió, avaluació i investigació en seguretat alimentària.
- f) Avaluar l'efectivitat dels programes de vigilància i control alimentaris.
- g) Servir de base per a l'elaboració d'estadístiques d'interés de la Generalitat i donar suport a altres estudis d'interés en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.
- h) Difondre la informació a la població general, als operadors econòmics i a l'àmbit científic.
- i) Establir mecanismes per a la comunicació adequada dels riscos a la població.

Article 4. Òrgans de gestió. Competències

1. El Pla de Seguretat Alimentària de la Comunitat Valenciana és l'instrument en què es concreta el conjunt d'accions, de caràcter interdepartamental, conduents a garantir la salut i seguretat dels consumidors en matèria alimentària. El SISA es configura com a element fonamental del pla, destinat a l'ús de les conselleries o organismes públics amb competència en la matèria.

2. Els perfils d'usuaris es definiran de forma consensuada i d'acord amb les competències que sobre els diferents programes inclosos en el Pla de Seguretat Alimentària tinguen les conselleries, de tal forma que qualsevol ús d'informació ha de requerir el previ coneixement i autorització de l'òrgan administratiu competent.

3. Com a mecanisme de coordinació del SISA hi haurà un Comitè Tècnic, dirigit pel director general competent en matèria de salut pública, els membres del qual actuaran en representació de les conselleries que tinguen competències en matèria de sanitat, producció primària, medi ambient, aigua, consum o qualsevol altra matèria que s'estime convenient.

se impulsen un conjunto de actuaciones tendentes a mejorar la gestión e integración de la información generada en todos los ámbitos en materia de seguridad alimentaria.

En virtud de las competencias conferidas, a propuesta del conseller de Sanidad, conforme con el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana y previa deliberación del Consell, en la reunión del día 10 de junio de 2011,

DECRETO

Artículo 1. Objeto

El presente decreto tiene por objeto la creación y mantenimiento de un sistema de información en seguridad alimentaria capaz de identificar los principales riesgos alimentarios que puedan ocasionar problemas de salud para la población y propiciar una eficaz gestión de los mismos.

Artículo 2. Ámbito de aplicación

El presente decreto es de aplicación en todas las etapas de la cadena alimentaria, incluyendo la producción primaria, la transformación y la comercialización de los alimentos.

Artículo 3. Definición y objetivos

1. Se define como Sistema de Información en Seguridad Alimentaria, en adelante SISA, el conjunto de procedimientos, sistemas, protocolos, instrumentos y recursos que permiten, a través de la evaluación continuada de los datos generados en diversos ámbitos de la cadena alimentaria, la valoración del impacto de los riesgos alimentarios sobre la salud humana, posibilitando la adopción de medidas conducentes a su minimización o eliminación.

2. Su finalidad es proporcionar la información precisa que posibilite la evaluación del riesgo, la toma de decisiones en la gestión del riesgo alimentario, la planificación estratégica y la comunicación interactiva entre los agentes implicados. A tal fin, el SISA persigue los siguientes objetivos:

- a) Identificar los peligros asociados directa o indirectamente con la cadena alimentaria.
- b) Evaluar los riesgos derivados del consumo de alimentos.
- c) Propiciar mecanismos eficaces de detección y respuesta rápida frente a los riesgos alimentarios, incluidos los riesgos emergentes.
- d) Identificar prioridades en la gestión del riesgo alimentario.
- e) Aportar la información necesaria para mejorar la planificación, gestión, evaluación e investigación en seguridad alimentaria.
- f) Evaluar la efectividad de los programas de vigilancia y control alimentarios.
- g) Servir de base para la elaboración de estadísticas de interés de la Generalitat y dar soporte a otros estudios de interés en el ámbito de la Comunitat Valenciana.
- h) Difundir la información a la población general, a los operadores económicos y al ámbito científico.
- i) Establecer mecanismos para la adecuada comunicación de los riesgos a la población.

Artículo 4. Órganos de gestión. Competencias

1. El Plan de Seguridad Alimentaria de la Comunitat Valenciana es el instrumento en que se concreta el conjunto de acciones, de carácter interdepartamental, conducentes a garantizar la salud y seguridad de los consumidores en materia alimentaria. El SISA se configura como elemento fundamental del Plan, destinado al uso de las distintas consellerias u organismos públicos con competencia en la materia.

2. Los perfiles de usuarios se definirán de forma consensuada y de acuerdo con las competencias que sobre los diferentes programas incluidos en el Plan de Seguridad Alimentaria ostentan las distintas consellerias, de tal forma que cualquier uso de información deberá requerir el previo conocimiento y la autorización del órgano administrativo competente.

3. Como mecanismo de coordinación del SISA existirá un Comité Técnico, dirigido por el director general competente en materia de salud pública, cuyos miembros actuarán en representación de aquellas consellerias que ostenten competencias en materia de sanidad, producción primaria, medio ambiente, agua, consumo o cualquier otra materia que se estime conveniente.

4. El Comitè Tècnic ha de dur a terme els treballs adequats per a la implantació correcta del sistema, el seu funcionament correcte i la valoració dels seus resultats, i ha d'exercir a més les funcions:

a) Establiment dels objectius i activitats dels programes dels plans d'acció anual del Pla de Seguretat Alimentària.

b) Seguiment de les dades generades en els programes del pla.

c) Avaluació dels resultats dels plans d'acció anual.

5. La gestió del SISA, pel que fa al manteniment, i d'acord amb les directrius emeses pel Comitè Tècnic, la fara, la direcció general competent en matèria de salut pública.

Article 5. Elements i funcionament del sistema d'informació

1. El SISA arreplega, integra i analitza les dades en el marc del Pla de Seguretat Alimentària i difon la informació en les memòries anuals dels plans d'acció, o per mitjà de la generació d'informes o qualsevol altre procediment que s'establisca en el si del Comitè Tècnic.

2. En funció de la informació tractada o del context en què s'actue, el SISA pot aplicar distints sistemes de treball, com ara:

a) Sistemes reactius com ara l'anàlisi de tendències de la incidència dels perills a partir de dades de control i vigilància.

b) Sistemes predictius per a perills nous o emergents basats, entre altres, en comitès d'experts i la connexió amb grups d'investigació.

c) Sistemes holístics que utilitzen informació interna i externa de la cadena alimentària en àmbits com la demografia, el medi ambient, la tecnologia o l'estructura socioeconòmica, per a detectar canvis que puguen afectar els riscos alimentaris i la seua gestió i per a predir l'emergència dels possibles riscos alimentaris.

3. El SISA s'abastix principalment de la informació generada pel Pla de Seguretat Alimentària de la Comunitat Valenciana, que inclou, entre altres:

a) Els programes de control i vigilància en seguretat alimentària.

b) Les dades analítiques procedents de la xarxa de laboratoris de seguretat alimentària.

c) Resultats de l'aplicació de sistemes basats en l'autocontrol de les indústries alimentàries.

d) Sistema de notificació d'alertes europeu RASFF (Sistema d'Alerta Ràpida per a Aliments i Pinsos).

e) Sistemes de control d'epizooties.

f) Estudis d'ingesta de contaminants a través de la dieta.

g) Estudis de biomonitoratge sobre nivells de contaminants en humans.

h) Estudis sobre la percepció del risc pels consumidors.

i) Altres xarxes de vigilància en salut pública.

j) Informació externa a la cadena alimentària en els àmbits demogràfics, tecnològics, socioeconòmics o mediambientals.

Article 6. Coordinació amb altres sistemes d'informació

S'establiran els mecanismes per a la coordinació del SISA amb altres sistemes d'informació en matèria de salut pública, així com amb el Centre Superior d'Investigació en Salut Pública (CSISP). Així mateix, es mantindrà la coordinació amb els sistemes d'informació de seguretat alimentària que es necessiten en àmbits que excedisquen de la Comunitat Valenciana; així, es mantindrà la coordinació amb els sistemes d'informació de l'Agència Espanyola de Seguretat Alimentària i Nutrició, a través del Pla Nacional de Control de la Cadena Alimentària.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Desplegament reglamentari

La facultat de desplegament i execució de la present disposició correspon al conseller competent en matèria de sanitat.

Segona. Entrada en vigor

Este decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

València, 10 de juny de 2011

El president de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTIZ

El conseller de Sanitat,
MANUEL CERVERA TAULET

4. El Comitè Tècnic realitzarà los trabajos adecuados para la correcta implantación del Sistema, su correcto funcionamiento y la valoración de sus resultados, ejerciendo además las funciones:

a) Establecimiento de los objetivos y actividades de los Programas de los Planes de Acción Anual del Plan de Seguridad Alimentaria.

b) Seguimiento de los datos generados en los Programas del Plan.

c) Evaluación de los resultados de los Planes de Acción Anual.

5. La gestión del SISA, a los efectos de su mantenimiento, y de acuerdo con las directrices emitidas por el Comitè Tècnic, se realizará por la Dirección General competente en materia de salud pública.

Artículo 5. Elementos y funcionamiento del Sistema de Información

1. El SISA recoge, integra y analiza los datos en el marco del Plan de Seguridad Alimentaria y difunde la información en las memorias anuales de los Planes de Acción, o mediante la generación de informes o cualquier otro procedimiento que se establezca en el seno del Comitè Tècnic.

2. En función de la información tratada o del contexto en que se actúe, el SISA puede aplicar distintos sistemas de trabajo, tales como:

a) Sistemas reactivos como el análisis de tendencias de la incidencia de los peligros partir de datos de control y vigilancia.

b) Sistemas predictivos para peligros nuevos o emergentes basados, entre otros, en comités de expertos y la conexión con grupos de investigación.

c) Sistemas holísticos que utilizan información interna y externa de la cadena alimentaria en ámbitos como la demografía, el medio ambiente, la tecnología o la estructura socioeconómica, para detectar cambios que puedan afectar a los riesgos alimentarios y a su gestión y para predecir la emergencia de los posibles riesgos alimentarios.

3. El SISA se abastece principalmente de la información generada por el Plan de Seguridad Alimentaria de la Comunitat Valenciana, que incluye, entre otros:

a) Los programas de control y vigilancia en seguridad alimentaria.

b) Los datos analíticos procedentes de la red de Laboratorios de Seguridad Alimentaria.

c) Resultados de la aplicación de sistemas basados en el autocontrol de las industrias alimentarias.

d) Sistema de notificación de alertas europeo RASFF (Sistema de Alerta Rápida para Alimentos y Piensos).

e) Sistemas de control de epizootias.

f) Estudios de ingesta de contaminantes a través de la dieta.

g) Estudios de biomonitorización sobre niveles de contaminantes en humanos.

h) Estudios sobre la percepción del riesgo por los consumidores.

i) Otras redes de vigilancia en salud pública.

j) Información externa a la cadena alimentaria en los ámbitos demográficos, tecnológicos, socioeconómicos o medioambientales.

Artículo 6. Coordinación con otros sistemas de información

Se establecerán los mecanismos para la coordinación del SISA con otros sistemas de información en materia de salud pública, así como con el Centro Superior de Investigación en Salud Pública (CSISP). Asimismo, se mantendrá la coordinación con los sistemas de información de seguridad alimentaria que se precise en ámbitos que excedan de la Comunitat Valenciana; así pues, se mantendrá la coordinación con los sistemas de información de la Agencia Española de Seguridad Alimentaria y Nutrición, a través del Plan Nacional de Control de la Cadena Alimentaria.

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Desarrollo reglamentario

La facultad de desarrollo y ejecución de la presente disposición corresponderá al conseller competente en materia de sanidad.

Segunda. Entrada en vigor

El presente decreto entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Valencia, 10 de junio de 2011

El president de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTIZ

El conseller de Sanidad,
MANUEL CERVERA TAULET